

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه آموزشی مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته

مصوب نود و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۶

آئین نامه آموزشی مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته
مصوب نودوششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
مورخ ۱۴۰۴/۵/۲۶

آئین نامه آموزشی مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در ۱۲ فصل، ۶۷ ماده و ۷۲ تبصره در نود و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۴/۵/۲۶ به تصویب رسید.

این آئین نامه از ابتدای سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ برای آن دسته از دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می شوند، لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد کلیه آئین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آئین نامه، لغو می شود.

مورد تأیید است
دکتر محمدرضا صبری
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است
دکتر سیدجلیل حسینی
معاون آموزشی و تحصیلات
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رای صادره در نود و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۴/۵/۲۶ در مورد آئین نامه آموزشی مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته صحیح است، به واحدهای مجری ابلاغ شود.

دکتر محمدرضا ظفرقندی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

تعاریف

تعاریف زیر در آیین نامه‌های کلیه مقاطع مختلف تحصیلی به صورت یکسان پذیرفته شده و حسب مقطع مربوط مورد استناد می‌باشد و جزء لاینفک آیین نامه‌ها بوده و هر نوع تغییر و تفسیر مغایر با آن مجاز نیست.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی:

مؤسسه‌ای است آموزشی، پژوهشی و خدماتی که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده‌های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می‌نماید.

هر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی از دانشکده پزشکی و حداقل دو دانشکده دیگر تشکیل می‌شود.

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی:

مؤسسه آموزشی، پژوهشی و خدماتی مستقلی است که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده‌های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می‌نماید.

دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که از حداقل سه گروه آموزشی تشکیل می‌شود. مانند دانشکده پزشکی، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده بهداشت.

موسسه:

موسسه در آموزش عالی یک مفهوم عام است که به هر یک از مراکز آموزش عالی و پژوهشی که با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأسیس شده باشد، اطلاق می‌گردد.

گروه آموزشی:

عهده‌دار آموزش و پژوهش و یا ارائه خدمات درمانی در ارتباط با یک رشته و یا یک شاخه می‌باشد. مثل گروه بهداشت، گروه فیزیولوژی و گروه جراحی.

گروه آزمایشی:

سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری ورود به دانشگاه‌ها، داوطلبان را برحسب رشته‌های انتخابی به گروه‌های خاص تقسیم می‌کند که هر یک از این گروه‌ها، گروه آزمایشی نامیده می‌شود.

مقاطع تحصیلی:

هر مقطع تحصیلی مجموعه دروسی است هماهنگ و منسجم و به هم وابسته در یک رشته که در چارچوب نظام خاص و در یک مدت زمان معین به دانشجو ارائه می‌شود، تا سرانجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم دانشگاهی منجر شود. مقاطع تحصیلی در نظام آموزش عالی علوم پزشکی ایران به شرح ذیل می‌باشد:

- کاردانی (فوق دیپلم)
- کارشناسی (لیسانس) پیوسته و ناپیوسته
- کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) ناپیوسته
- دکتری حرفه ای (صرفاً رشته های فیزیوتراپی و شنوایی شناسی)
- دکتری عمومی
- دکتری تخصصی (Ph.D.)
- تخصص بالینی (دستیاری)
- فوق تخصص
- تحصیلات تکمیلی (فلوشیپ) {گواهینامه دریافت می کند}

اداره آموزش:

منظور از اداره آموزش یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

رشته:

رشته یکی از شعب فرعی گروه های علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی مهندسی، کشاورزی و هنر) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد. در دو رشته متمایز دروس مشترک نباید از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) تجاوز کند.

گرایش:

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می‌شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدها کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) بیشتر باشد.

دروس:

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی، به دروس عمومی، پایه و تخصصی و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس پیش نیاز و مستقل و از جنبه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس جبرانی، اجباری (الزامی) و انتخابی و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس، به دروس نظری، عملی، کارآموزی، کارورزی، کارآموزی در عرصه و کارگاهی تقسیم می‌شود.

دروس عمومی:

دروسی است که به منظور توسعه بخشیدن به اطلاعات و مهارت عمومی دانشجویان، عرضه می‌شود. این درس برای کلیه دانشجویان تمامی رشته‌های علوم پزشکی در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و دوره‌های دکتری عمومی الزامی است.

دروس پایه:

دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و بینش علمی وی و درک بهتر درس تخصصی رشته عرضه می‌شود.

دروس تخصصی:

دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارایی‌های علمی و عملی یک رشته تدریس می‌شود.

دروس جبرانی:

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد، موظف است اضافه بر واحدهای درسی مقرر، به تشخیص گروه آموزشی و مطابق برنامه آموزشی مربوطه، آن درس را به عنوان درس جبرانی بگذراند.

دروس اجباری/الزامی (Core):

دروسی است که فارغ التحصیل شدن دانشجو منوط به گذراندن آنهاست و با درس دیگر قابل تعویض نمی‌باشد.

دروس انتخابی (Non-Core):

دروسی است که با توجه به مقررات و برنامه‌های آموزشی می‌توان آنها را از میان مجموعه‌ای از درس انتخاب کرد.

دروس پیش نیاز:

دروسی است که گذراندن آنها برای گرفتن یک درس دیگر ضروری است. درس جبرانی و اجباری می‌توانند پیش نیاز باشند. درس انتخابی نمی‌توانند پیش نیاز باشند.

دروس مستقل:

دروسی است که انتخاب آنها منوط به انتخاب یا گذراندن درس یا درس‌های دیگری نیست.

دروس نظری:

واحد درسی است که به منظور ارتقای دانش (حیطه شناختی) و نگرش ارائه می‌شود. این واحدهای درسی می‌توانند به صورت حضوری یا مجازی، در انواع بسترهای آموزشی و با استفاده از انواع روش‌های یاددهی-یادگیری ارائه شوند.

دروس عملی:

واحد درسی است که علاوه بر حیطه‌های شناختی و نگرشی، با هدف ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های روانی-حرکتی برگزار می‌شود. این واحدهای درسی می‌توانند به صورت تمرین عملی، کارگاهی، آزمایشگاه، مراکز مهارت‌های بالینی، محیط‌های شبیه سازی شده، محیط‌های بیمارستانی و مبتنی بر جامعه ارائه شوند.

دروس کارگاهی:

واحد درسی است که مبتنی بر حل مسئله و یادگیری فعال دانشجو بوده و به منظور ارتقای سطح دانش، نگرش و مهارت در حیطه‌ای محدود و مشخص، همراه با کار عملی و گروهی برگزار می‌شود.

دروس کارآموزی:

دوره‌ای است که در آن دانشجو زیر نظر مدرس در محیط کار واقعی و یا شبیه سازی شده، به کسب مهارت‌های لازم برای انجام وظایف تعیین شده در محیط کار می‌پردازد.

دروس کارورزی:

دوره‌ای است که در آن دانشجو به طور مستقل در محیط کار واقعی و برای کسب تسلط بر مهارت‌های شغلی و ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای با نظارت مدرس به فعالیت می‌پردازد.

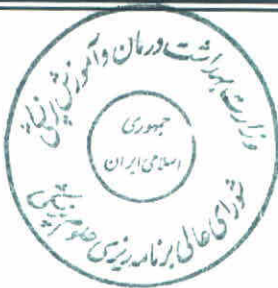
دروس کارآموزی در عرصه:

دوره‌ای است که در آن دانشجو زیر نظر مدرس صرفاً در محیط کار واقعی، به کسب مهارت‌های لازم برای انجام وظایف تعیین شده می‌پردازد.

آموزش ترکیبی تلفیقی:

یادگیری ترکیبی (Blended Learning) یک راهبرد آموزشی با بهره‌گیری از روش‌های آموزش چهره به چهره (Face-to-Face) و یادگیری الکترونیکی (E-Learning) (غیرحضوری) است. مطابق آئین نامه آموزش ترکیبی - تلفیقی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی ارائه می‌شود.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

ماده ۱) شرایط ورود به دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته اعم از دوره‌های آموزش رایگان و شهریه پرداز به شرح زیر است:

۱-۱ پذیرفته شدن در آزمون ورودی

۱-۲ داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (نظام قدیم، پیش دانشگاهی و نظام جدید) از داخل یا خارج کشور، یا برابر آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی).

۱-۳ مجاز بودن به ادامه تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱-۴ سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قوانین مربوطه

۱-۵ چنانچه دانشجو با توجه به ضوابط اعلام شده در دفترچه آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور از سلامت جسمی و روانی لازم برای رشته پذیرفته شده برخوردار نباشد، بر اساس نظر شورای پزشکی دانشگاه اجازه تحصیل در رشته اعلام شده را ندارد. مسئولیت ثبت نام و شروع دوره افراد غیرمجاز از نظر سلامت جسمی و روانی لازم برعهده مسئولین آموزش دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۱: ارائه اصل گواهینامه پایان دوره متوسطه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (نظام قدیم، پیش دانشگاهی و نظام جدید) حداکثر تا یک سال بعد از ثبت نام اولیه الزامی است.

تبصره ۲: پرداخت شهریه، دانش آموختگان را از انجام دیگر تعهدات قانونی خاص معاف نمی‌کند.

ماده ۲) پذیرفته شدگان آزمون ورودی موظفند در مهلت‌هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور یا دانشگاه اعلام می‌شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد به دانشگاه ذیربط مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳) دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می‌کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو از تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۱: در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند، باید دلایل آن را حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن نیمسال جز ۶ مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می‌شود.

تبصره ۲: دانشجویی که ترک تحصیل نموده، چنانکه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید، موظف است خسارت هزینه آموزش رایگان را مطابق با مقررات مربوط به سهمیه قبولی بپردازد.

ماده ۴) دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در یک یا چند دانشگاه اعم از دولتی یا غیردولتی، (به استثنای دوره‌های فراگیر دانشگاه پیام نور و دوره‌های مجازی مؤسسات آموزشی عالی و دانشگاه‌ها) را نخواهد داشت. در صورت تخلف از رشته موخر محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می‌شود و دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه‌های مربوط به رشته حذف شده را مطابق مقررات مربوط به سهمیه قبولی بپردازد.

تبصره: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی و تابع آیین‌نامه و ضوابط مربوط به خود می‌باشند.

فصل دوم

نظام آموزشی

ماده ۵) آموزش در تمام دانشگاه‌های کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس به همان درس محدود است. هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی یا عملیات میدانی و کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تدریس می‌شود. در مورد رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن، توسط مدرس مربوطه تعیین می‌شود.

سال تحصیلی

ماده ۶) هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. هر نیمسال تحصیلی عبارت از ۱۷ هفته آموزشی و دوره تابستانی برابر ۶ هفته آموزشی با رعایت مفاد ماده ۵ است. **تبصره ۱:** طول مدت امتحانات پایان نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزء مدت ۱۷ هفته و ۶ هفته آموزش محسوب نمی‌شود. **تبصره ۲:** در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور مدرس مربوطه در طول ۱۷ هفته، بیماری مدرس و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه می‌توان درس یا درس‌هایی را در مدتی کوتاه‌تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درس‌ها را اخذ کرده‌اند، تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده ۵ این آیین‌نامه کمتر نشود و شرکت در کلیه کلاس‌ها مطابق ساعات هر واحد درسی الزامی است.

حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی

ماده ۷) کلیه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی موظفند برنامه درسی و سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی را اجرا نمایند.

تبصره ۱: تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان با رعایت پیش نیازها، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس برعهده دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی است.

تبصره ۲: در مواردی که برنامه آموزشی مصوب کشوری تغییر نماید (بازنگری شود)، ارائه واحد و تطبیق واحدهای دانشجو با برنامه آموزشی جدید برعهده شورای آموزشی دانشکده می‌باشد.

تبصره ۳: چنانچه دانشجو درسی را همزمان با پیش نیاز آن درس اخذ نماید، در صورت مردودی در درس پیش نیاز، صرفاً ملزم به اخذ و گذراندن مجدد درس پیش نیاز می‌باشد. نمره قبولی درس پیش نیاز در همان نیمسالی که اخذ و قبول شده است، ثبت می‌گردد.

ماده ۸) به دانشگاه‌های علوم پزشکی اجازه داده می‌شود حداکثر تا سقف ۲۰٪ از کل واحدهای درسی دوره در هر برنامه آموزشی را از دروس ارائه شده در جدول دروس اختیاری (non-core) براساس نیاز منطقه و شرایط خاص پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه و تصویب در کلان منطقه آمایشی تغییر دهند.

ماده ۹) به دانشگاه‌های علوم پزشکی اجازه داده می‌شود حداکثر تا سقف ۲۰٪ از محتوای هر درس را براساس نیاز و شرایط خاص پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه و تصویب در کلان منطقه آمایشی تغییر دهند.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۰) تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره‌های تحصیلی گروه پزشکی، برابر سرفصل برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به شرح زیر است:

دوره کاردانی: ۶۴ تا ۶۸ واحد

دوره کارشناسی پیوسته: ۱۳۰ واحد

دوره کارشناسی ناپیوسته: ۶۵ واحد

ماده ۱۱) هر دانشجو در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر تا ۲۰ واحد درسی را باید انتخاب نماید.

تبصره ۱: در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو در یک نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد می‌تواند با نظر مدرس راهنما و موافقت شورای آموزشی دانشکده، در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۲: در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه، دانشجو از رعایت شرط انتخاب واحد حداقل ۱۲ واحد معاف است.

تبصره ۳: در دوره تابستانی، دانشجو مجاز به انتخاب بیش از ۶ واحد درسی نمی‌باشد.

ماده ۱۲) دروس کارآموزی در عرصه در آخرین سال تحصیلی ارائه می‌گردد. شرط اخذ و گذراندن این دروس، گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره آموزشی است.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو حداکثر ۵ واحد درسی (عمومی، پایه و تخصصی، تئوری یا عملی) باقیمانده داشته باشد، در صورت تایید شورای آموزشی دانشگاه، با رعایت مقررات آموزشی و حضور در کلاس‌های درسی همراه با دروس کارآموزی در عرصه می‌تواند این دروس را اخذ نماید.

تبصره ۲: در مواردی که در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه دانشجو حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، در صورتی که در نیمسال قبل مشروط نشده باشد، با نظر دانشکده می‌تواند کلیه آن واحدها را در آن نیمسال انتخاب نماید.

درس معرفی به مدرس:

ماده ۱۳) درس معرفی به مدرس درسی است که دانشجو در نیمسال تحصیلی اخذ نموده و لیکن ملزم به حضور در کلاس‌های آن درس نمی‌باشد و صرفاً در آزمون آن درس در طول نیمسال تحصیلی که توسط مدرس مربوطه تعیین می‌گردد، شرکت می‌نماید. شرایط اخذ درس معرفی به مدرس به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۱۳: درس (تئوری و یا عملی) است که دانشجو قبلاً آن را اخذ کرده باشد و در کلاس‌های مربوطه حضور داشته و لیکن در امتحان آن درس شرکت نکرده و یا نمره قبولی کسب نکرده باشد.

تبصره: دانشجو در همان نیمسال تحصیلی مجاز به اخذ مجدد آن درس به صورت معرفی به مدرس نمی‌باشد.

۲-۱۳: اخذ درس معرفی به مدرس منوط به تایید شورای آموزشی دانشکده و موافقت مدرس مربوطه است.

۳-۱۳: حداکثر دفعات مجاز استفاده از درس معرفی به مدرس در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یکبار در کل دوره تحصیل می‌باشد.

۱۳-۴: حداکثر دفعات مجاز استفاده از درس معرفی به مدرس در مقطع کارشناسی پیوسته، دو بار در کل دوره تحصیل می باشد.

تبصره: در یک نیمسال تحصیلی اخذ دو درس معرفی به مدرس مجاز نمی باشد.

۱۳-۵: در صورت اخذ نمره مردودی در درس معرفی به مدرس، دانشجو باید در نیمسال یا نیمسال های بعدی مجدداً آن درس را انتخاب کرده و در کلاس های مربوطه شرکت نماید.

۱۳-۶: درس معرفی به مدرس اضافه بر سقف واحدهای درسی در هر نیمسال تحصیلی قابل ارائه است.

زبان پیش دانشگاهی:

ماده ۱۴) زبان پیش دانشگاهی در دو سطح، زبان پیش دانشگاهی ۱ و زبان پیش دانشگاهی ۲ هر کدام به میزان ۳ واحد نظری ارائه می گردد. پس از اعلام نتایج آزمون سطح بندی (آزمون سطح بندی توسط اعضاء هیات علمی گروه زبان انگلیسی در هر دانشگاه طراحی می گردد)، اداره آموزش دانشکده ها نسبت به برنامه ریزی حضور دانشجویان در کلاس های دروس زبان پیش دانشگاهی ۱ و ۲ (بسته به کسب نمره لازم) اقدام نماید. به منظور افزایش کیفیت آموزش، تعداد دانشجویان هر کلاس حداکثر ۵۰ نفر باشد. ارائه این دروس در دانشگاه ها از هر لحاظ از جمله ثبت نمرات در کارنامه دانشجو، احتساب در میانگین پایان نیمسال و مشروطی و میانگین کل نمرات دانشجو، مانند دروس دانشگاهی است و تابع مقررات آموزشی است.

طول مدت تحصیل:

ماده ۱۵) حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در مقطع کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه اخراج می شود.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۶) حضور دانشجو در تمامی جلسات مربوط به هر درس الزامی است و عدم حضور دانشجو در هر یک از جلسات، غیبت محسوب می‌شود. جلسات غیبت دانشجو در هر درس نظری از $\frac{4}{17}$ ، در دروس عملی و آزمایشگاهی از $\frac{2}{17}$ ، کارآموزی و کارآموزی در عرصه از $\frac{1}{10}$ مجموع جلسات آن درس نباید تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود و دانشجو موظف به اخذ و تکرار کامل آن درس می‌باشد.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۶، در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص مدرس موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) بر عهده مدرس و با تأیید شورای آموزشی دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس، بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۶ باشد ولی غیبت او با تشخیص شورای آموزشی دانشکده موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می‌گردد. در این حال رعایت حداقل ۱۲ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزء سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

فصل پنجم

حذف و اضافه

ماده ۱۷) دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی، حداکثر دو درس دیگر اخذ نماید یا ۲ درس اخذ شده خود را حذف و یا ۲ درس اخذ شده خود را با ۲ درس دیگر جا به جا نماید، مشروط بر این که تعداد واحدهای اخذ شده وی از حد مقرر در ماده ۱۱ تجاوز نکند.

تبصره ۱: غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیش آمد، جزء حداکثر غیبت مجاز دانشجو (میزان تعیین شده در ماده ۱۶) محاسبه و مفاد ماده مذکور اجرا خواهد شد.

تبصره ۲: حذف و اضافه در دوره تابستانی امکان پذیر نیست.

ماده ۱۸) در صورت اضطرار، دانشجو می تواند تا ۳ هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی، فقط یکی از درس های نظری یا عملی خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط براینکه غیبت دانشجو در آن درس پیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۶ نباشد.

تبصره ۵: در صورتی که پس از حذف اضطراری تعداد واحدهای باقیمانده کمتر از حد مقرر شود، آن نیمسال جزء سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه می گردد.

ماده ۱۹) حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال، حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشکده، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در سنوات مجاز تحصیل دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشکده است.

تبصره ۵: حذف کلیه دروس اخذ شده در دوره تابستانی حداکثر تا قبل از شروع امتحانات آن دوره با تأیید شورای آموزشی دانشکده امکان پذیر است.

فصل ششم

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۲۰) ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام فعالیت‌های آموزشی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می‌گیرد و مدرس یا مدرسین هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس هستند.

ماده ۲۱) برگزاری امتحان کتبی پایان نیمسال برای هر درس نظری الزامی است.

ماده ۲۲) غیبت غیرموجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس و غیبت موجه در امتحان درس باعث حذف آن درس می‌گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشکده است.

تبصره: در صورت غیبت غیرموجه در امتحان پایان نیمسال تحصیلی، چنانچه دانشجو در آن درس نمرات فعالیت‌های آموزشی و آزمون بین نیم سال تحصیلی را اخذ نموده است، مجموع این نمرات در آن نیم سال ثبت می‌گردد (به جای نمره صفر) و دانشجو ملزم به اخذ و گذراندن مجدد آن درس می‌باشد.

ماده ۲۳) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه، با توجه به موارد زیر انجام می‌شود:

۱-۲۳: رعایت اخلاق اسلامی و حرفه‌ای، حفظ شئون دانشجویی و حسن رابطه با بیماران، مراجعین و کارکنان واحد مربوط

۲-۲۳: حضور مرتب و تمام وقت

۳-۲۳: دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط واحد مربوط

۴-۲۳: افزایش مهارت و بهره‌گیری دانشجو از واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه

۵-۲۳: شرکت در امتحانات پایانی واحدها و کسب نمره لازم

ماده ۲۴) نتیجه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو، براساس مفاد مندرج در ماده‌های ۲۰ و ۲۳ بصورت نمره تعیین می‌شود و نمره دانشجو در هر درس بصورت عددی بین صفر و بیست مشخص می‌شود.

ماده ۲۵) حداقل نمره قبولی در هر درس نظری، عملی و آزمایشگاهی ۱۰ و کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱۲ می‌باشد. دانشجویی که در هر یک از درس‌ها حداقل نمره قبولی را کسب ننماید، در اولین نوبت ارائه درس که دانشکده تعیین می‌کند موظف به انتخاب مجدد آن درس است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل محسوب می‌شود.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو پس از اخذ مجدد درس مردودی (به غیر از مردودی به دلیل انضباطی و تقلب در جلسه آزمون)، در آن درس نمره ۱۶ و بالاتر اخذ نماید، نمره مردودی او بلا اثر و در میانگین نیمسال و میانگین کل دانشجو محاسبه نخواهد شد. تعداد موارد مجاز استفاده از مفاد این تبصره جهت دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا سقف ۱ بار، مقطع کارشناسی پیوسته تا سقف ۲ بار می‌باشد. چنانچه دانشجو پس از اخذ درس مردودی در اولین فرصت، مجدداً مردود و پس از اخذ در فرصت‌های بعدی نمره ۱۶ یا بالاتر کسب نماید، مشمول مفاد این تبصره نمی‌باشد و هیچ یک از نمرات او حذف و بلا اثر نخواهد شد.

تبصره ۲: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود، بجای آن درس می تواند از جدول دروس اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۳: هر یک از درس های عملی و نظری نمره مستقل دارند. اما نمره دروس نظری - عملی که یک درس محسوب می شوند، معدل دو قسمت نظری و عملی و با توجه به ضرایب هر کدام است. در صورتی که معدل دو قسمت نظری و عملی به عدد ۱۰ نرسد و یا یکی از آنها از ۸ کمتر باشد، هر چند معدل به ۱۰ رسیده باشد هر دو قسمت باید مجدداً تکرار شود.

ماده ۲۶) در موارد استثنایی، نمره کارآموزی در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توأم با پروژه ارائه می شوند، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیل میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

ماده ۲۷) مدرس یا مدرسین هر درس موظفند گزارش نمره نهایی دانشجو در آن درس را حداکثر ظرف ده روز پس از برگزاری امتحان آن درس، در سامانه مورد نظر ثبت کنند.

تبصره: پس از ثبت نمره توسط مدرس یا مدرسین، دانشجو می تواند حداکثر تا ۳ روز پس از اعلام نتایج اعتراضات خود را از طریق سامانه اعلام کند تا رسیدگی لازم صورت پذیرد.

ماده ۲۸) مدرس یا مدرسین موظف می باشند نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان در نیم سال و بعد از رسیدگی به اعتراض دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی در سامانه ثبت نهایی نماید.

تبصره: نمره پس از ثبت نهائی توسط مدرس یا مسئول درس در سامانه، غیرقابل تغییر خواهد بود.

ماده ۲۹) در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال محاسبه و در پایان دوره تحصیلی نیز، میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱: برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب ها بر تعداد کل واحدهایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا مردودی دریافت داشته است، تقسیم می شود.

تبصره ۲: دوره تابستانی به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود، نمرات درس هایی که دانشجو در دوره تابستانی می گذراند تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می شود.

ماده ۳۰) میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسالی نباید از ۱۲ کمتر باشد، در غیر این صورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۱: در مواردی که به علت مشکلات دانشجو یا نیمسال آخر، تعداد واحدها کمتر از ۱۲ واحد باشد، آن نیمسال جزء سنوات تحصیلی دانشجو محسوب و در صورت کسر میانگین به عنوان نیمسال مشروطی نیز محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: دانشکده موظف است موضوع مشروط بودن دانشجوی را هر بار به وی، اولیاء و مدرس مشاور او به صورت مکتوب اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط کند.

عدم اطلاع رسانی از طرف دانشکده و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانع از اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۳۱) دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

تبصره: در موارد استثنایی، با توجه به تعداد واحد باقی مانده و سوابق تحصیلی دانشجو، تصمیم گیری در خصوص ارائه بیش از ۱۴ واحد درسی به دانشجوی مشمول ماده ۳۱ به عهده شورای آموزشی دانشکده است. در هر صورت این تعداد بیش از ۲۰ واحد نباید باشد.

ماده ۳۲) در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب و کارشناسی پیوسته در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر مرحله ای از دوره باشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۳) دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته محروم می شود یا دانشجویی که تمایل به ادامه تحصیل در آن مقطع را ندارد، می تواند پس از تطبیق واحدها مطابق قوانین و مقررات مربوط و گذراندن واحدهای کمبود در مقطع پایین تر و با رعایت سایر ضوابط مربوط، در دوره کاردانی رشته تحصیلی خود فارغ التحصیل شود.

تبصره ۱: در صورتی که مقطع پایین تر رشته دانشجو در آن دانشگاه دایر نباشد دانشجو می تواند پس از اخذ پذیرش از دانشگاه دیگری که مقطع کاردانی رشته مربوط در آن دایر است، ادامه تحصیل داده و فارغ التحصیل شود. مدرک تحصیلی دانشجو توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

تبصره ۲: در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر، برنامه مصوب و دایر نداشته باشد، دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد. پس از تطبیق واحدها با برنامه رشته جدید مطابق مقررات مربوط و گذراندن واحدهای کمبود، در مقطع کاردانی رشته جدید فارغ التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود، بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است. حداکثر فرصت مجاز جهت اخذ پذیرش از دانشگاه دیگر دو نیمسال است.

ماده ۳۴) دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود، پس از پرداخت خسارت هزینه آموزش رایگان مطابق با مقررات مربوط به سهمیه قبولی و تسویه حساب می تواند برای تحصیل مجدد در آزمون سراسری شرکت کند و در صورت قبولی در همان رشته یا رشته دیگری ادامه تحصیل دهد و دانشگاه پذیرنده می تواند واحدهایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رشته جدید تطبیق داده و مطابق مقررات مربوطه، بعضی یا تمام آنها را بپذیرد.

فصل هفتم

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۳۵) دانشجو پس از گذراندن یک نیمسال تحصیلی می‌تواند در هر یک از دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای ۱ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: موافقت با مرخصی تحصیلی دانشجو در نیمسال اول با شورای آموزشی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۳: مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات دانشجویان مادر باردار و دارای فرزند زیر دو سال مطابق مفاد ماده ۲۶ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت می‌باشد.

ماده ۳۶) تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشکده تسلیم گردد. چنانچه تقاضای مرخصی تحصیلی خارج از زمان مقرر ارائه شود، تصمیم‌گیری به عهده شورای آموزشی دانشکده است.

تبصره ۱: اداره آموزش دانشکده موظف است پس از موافقت شورای آموزشی دانشکده، قبل از اتمام مهلت نام‌نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را به صورت مکتوب به وی ابلاغ کند.

تبصره ۲: عواقب ناشی از مرخصی تحصیلی بر عهده دانشجو می‌باشد.

ماده ۳۷) دانشجویانی که گواهی پزشکی موجه آنها با تأیید کمیسیون پزشکی دانشگاه و شورای آموزشی دانشگاه رسیده باشد می‌توانند از حداکثر یک نیمسال مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

ماده ۳۸) دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشکده تسلیم نماید. در این صورت دانشجو مجاز است فقط برای یک بار حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد و آن نیمسال به عنوان مرخصی برای وی محسوب شده و اجازه تحصیل در آن نیمسال را ندارد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر خواهد شد و دانشجو پس از آن حق بازگشت به تحصیل را ندارد.

ماده ۳۹) دانشجوی منصرف از تحصیل چنانچه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید، موظف است خسارت هزینه آموزش رایگان مطابق با مقررات مربوط به سهمیه قبولی را پرداخت و نسبت به تسویه حساب اقدام نماید.

فصل هشتم

انتقال

ماده ۴۰) انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است.

ماده ۴۱) انتقال دانشجو با توافق دانشگاه‌های مبدأ و مقصد منوط به داشتن همه شرایط زیر است:

۴۱-۱: ادامه تحصیل متقاضی در دانشگاه مبدأ از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع باشد.

۴۱-۲: متقاضی حداقل یک نیمسال از دوره آموزشی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

۴۱-۳: واحدهای باقیمانده دانشجو برای دانشگاه مقصد، حداقل نصف کل واحدهای دوره باشد.

۴۱-۴: میانگین نمرات دروس گذرانده شده متقاضی حداقل ۱۲ باشد.

۴۱-۵: نمره آزمون ورودی متقاضی در سال ورود به تحصیل، از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده همان سال در رشته و سهمیه قبولی در دانشگاه مقصد کمتر نباشد.

تبصره ۱: انتقال محل تحصیل دانشجویانی که به دستگاه‌های اجرایی خاص تعهد سپرده‌اند، با رعایت شرایط ماده ۴۱ و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است.

تبصره ۲: انتقال دانشجویان جدیدالورود از تهران به شهرستان‌ها در بدو قبولی به شرط موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد امکان‌پذیر است.

ماده ۴۲)

در موارد زیر انتقال دانشجو به محل یا نزدیک‌ترین محل سکونت دائم خانواده، با توافق دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، خارج از شرایط مذکور در ماده ۴۱ (به استثنای شرط ۱) انجام می‌شود:

۴۲-۱: شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو، به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۴۲-۲: بیماری صعب‌العلاج یا معلولیت موثر دانشجو به نحوی که به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه مقصد قادر به ادامه زندگی بطور مستقل نباشد و ضرورت انتقال وی محرز گردد.

۴۲-۳: ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر که محل تحصیل یا اشتغال شوهر به تایید مراجع ذیربط، در شهر دیگری باشد.

تبصره ۱: هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره ۲: اشتغال به کار همسر دانشجو در شهر دانشگاه مقصد باید به صورت رسمی یا پیمانی دولت باشد و مشاغل آزاد یا خصوصی در اولویت بعدی، در صورت وجود ظرفیت با نظر شورای آموزشی دانشگاه قرار خواهند گرفت.

تبصره ۳: برای کارمندان رسمی یا پیمانی دولت، ارائه حکم اشتغال ضروری است و اگر شغل همسر آزاد است گواهی اشتغال و سکونت او باید به تأیید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره ۴: در موارد استثنایی، چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در یک شهر و محل تحصیل همسر او در شهر دیگری باشد، اگر رشته تحصیلی دختر در شهرستان محل تحصیل همسر موجود نباشد، همسر او می تواند به دانشگاه محل تحصیل او منتقل شود.

تبصره ۵: صحت هر یک از موارد مذکور باید به تأیید دانشگاه مقصد نیز برسد.

ماده ۴۳: انتقال از دانشگاه‌های غیردولتی به دانشگاه‌های دولتی ممنوع است ولی انتقال به عکس آن با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، با رعایت ضوابط مربوطه بلامانع است.

تبصره: انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی داخل کشور تابع ضوابط و آیین نامه مربوط به خود می باشد.

ماده ۴۴: دانشجوی متقاضی انتقال باید درخواست انتقال خود را طبق دستورالعمل وزارت متبوع در موعد مقرر در سامانه انتقال ثبت نماید.

ماده ۴۵: دانشگاه‌های مبدأ و مقصد طبق دستورالعمل وزارت متبوع نسبت به بررسی درخواست‌های انتقال اقدام و اعلام نظر خود را در سامانه میهمانی و انتقال دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت متبوع ثبت نمایند.

تبصره ۵: در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجو از دانشگاه مبدأ به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجو با دانشگاه مبدأ قطع می شود.

ماده ۴۶: در صورت انتقال، کلیه واحدهای گذرانده شده دانشجو که در دانشگاه مبدأ گذرانده است، پذیرفته می شود.

تبصره: تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبدأ اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل او محاسبه می شود.

ماده ۴۷: مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود و در آن مدرک، تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجو و مجموع واحدهای اخذ شده در دانشگاه‌های مبدأ و مقصد با ذکر میانگین نمرات و سوابق تحصیلی دانشجو قید می شود.

ماده ۴۸: انتقال دانشجو در هر مقطع تحصیلی فقط برای یکبار مجاز است.

فصل نهم

دانشجویان میهمان

ماده ۴۹) در مواردی که دانشجو، بطور موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد، می تواند با توافق دانشگاه های مبدأ و مقصد به عنوان دانشجوی میهمان، محل تحصیل خود را بطور موقت برای مدت معین تغییر دهد.

ماده ۵۰) میهمانی از دانشگاه های حضوری به غیر حضوری، از دانشگاه های دولتی به غیر دولتی و برعکس ممنوع است.
تبصره: مهمانی از دوره های آموزش رایگان به دوره های شهریه پرداز و بالعکس در دانشگاه های علوم پزشکی بلامانع است.

ماده ۵۱) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه، مشروط به این است که دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

ماده ۵۲) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند درس با موافقت دانشگاه های مبدأ و مقصد، به شرط آن که تعداد واحدهای درسی مذکور از ۱۰ واحد کمتر باشد و جمع واحدهای درسی اخذ شده دانشجو در دانشگاه مبدأ و مقصد در آن نیمسال از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بیشتر نشود، بلامانع است.

ماده ۵۳) هر دانشجو در هر رشته می تواند حداکثر یک نیمسال در دوره کاردانی و یا کارشناسی ناپیوسته و دو نیمسال در دوره کارشناسی پیوسته، در یک دانشگاه به طور تمام وقت، بصورت میهمان تحصیل کند. در هر حال واحدهایی که دانشجو بصورت میهمان، چه بصورت تمام وقت و چه بصورت تک درس در یک یا چند دانشگاه گذرانده است، نباید از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجوی میهمان در دانشگاه مقصد چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت بایستی با اطلاع گروه آموزشی مربوط در دانشگاه مبدأ و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده ۵۴) چنانچه دانشجو دروس دوره میهمانی (حداکثر ۴۰ درصد و حداقل ۳۰ درصد کل واحدهای دوره) را با میانگین ۱۵ و بالاتر گذرانده باشد با موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد می تواند بیش از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره، میهمان شود.

تبصره ۱: در صورت افت تحصیلی دانشجو، میانگین کمتر از ۱۵ در هر نیمسال، میهمانی دانشجو لغو و دانشجو به دانشگاه مبدأ باز می گردد.

تبصره ۲: رسیدگی به امور آموزشی دانشجو (در طول دوره میهمانی بیش از ۴۰ درصد) بر عهده دانشگاه مبدأ و با هماهنگی دانشگاه مقصد است.

تبصره ۳: مدرک فراغت از تحصیل دانشجویانی که بیش از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره میهمان بوده است، توسط دانشگاه مبدأ صادر می گردد.

ماده ۵۵) واحدهایی که دانشجوی میهمان در دانشگاه مقصد می گذراند، عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدأ ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور می گردد. حداقل نمره قبولی کلیه دروس دانشجوی میهمان با سایر دانشجویان (غیر میهمان) یکسان می باشد.

ماده ۵۶) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان در هر صورت توسط دانشگاه مبدأ صادر می شود.

فصل دهم

تغییر رشته

ماده ۵۷) دانشجوی در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت داشتن شرایط زیر و موافقت دانشگاه ذیربط، به رشته دیگری تغییر رشته دهد:

۱-۵۷: ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲-۵۷: حداقل یک نیمسال تحصیلی و حداکثر یک دوم کل واحدهای دوره را گذرانده باشد.

۳-۵۷: نمره آزمون ورودی متقاضی در سال ورود به تحصیل از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده همان سال در سهمیه و رشته مورد تقاضا در دانشگاه مقصد کمتر نباشد.

۴-۵۷: با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره ۱: تغییر رشته در مقطع کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

تبصره ۲: تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاه‌های اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان‌پذیر است.

تبصره ۳: تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاص پیش‌بینی شده است، موقوف به احراز شرایط مربوط است.

تبصره ۴: دانشجوی در طول تحصیل خود تنها برای یک بار می‌تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۵۸) تغییر رشته باید در مقاطع تحصیلی هم سطح صورت گیرد، در غیر این صورت فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایین‌تر با رعایت مقررات ماده ۵۷ امکان‌پذیر است.

ماده ۵۹) در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجوی موظف است در اولین نیمسال تحصیلی پس از موافقت، در رشته جدید ثبت‌نام و انتخاب واحد نماید. پس از ثبت‌نام، اجازه بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره ۱: اقدام نکردن دانشجوی برای ثبت‌نام در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می‌شود.

تبصره ۲: دانشجوی تا قبل از ثبت‌نام در رشته جدید تابع مقررات آموزشی رشته قبلی می‌باشد.

تغییر رشته توأم با انتقال

ماده ۶۰) در صورتی که دانشجوی هم زمان دارای شرایط انتقال و همچنین شرایط تغییر رشته باشد، تغییر رشته توأم با انتقال بلامانع است.

تبصره ۵: تغییر رشته توأم با انتقال از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و برعکس در صورت داشتن شرایط تغییر رشته و انتقال بلامانع است.

ماده ۶۱) دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط درس هایی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته جدید حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره: دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می گردد، ولی نمرات درس های پذیرفته نشده بدون احتساب در میانگین در کارنامه دانشجو باقی می ماند. در این صورت چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از ۱۲ باشد با تصمیم شورای آموزشی دانشگاه، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی در سابقه تحصیلی دانشجو در رشته جدید منظور خواهد شد.

ماده ۶۲) متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را به همراه مدارک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به آموزش دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم کند.

تغییر رشته اضطراری

ماده ۶۳) چنانچه دانشجو در دوران تحصیل، دچار بیماری یا سانحه ای گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه و تأیید شورای آموزشی دانشگاه توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان بهره گیری از کارایی حاصل از آن را (طبق جدول نقص عضو غیرمؤثر مندرج در دفترچه آزمون سراسری) از دست بدهد، اجازه ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد و می تواند با رعایت سایر مقررات به رشته دیگری که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیک ترین نمره را دارد، تغییر رشته دهد. در این حال دانشجو از رعایت مقررات ماده ۵۷ (به استثنای بند ۱) معاف خواهد بود.

تبصره: در مواردی که دانشجو در طول تحصیل دچار اختلالات روانی و رفتاری یا بیماری جسمی و نقص عضو مؤثر گردد به نحوی که توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته های گروه آزمایشی مربوطه را نداشته باشد، می تواند با نظر کمیسیون پزشکی دانشگاه و تأیید شورای آموزشی دانشگاه به رشته ای در گروه آزمایشی دیگر که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیک ترین نمره را دارد، پس از موافقت دانشگاه مقصد تغییر رشته دهد.

فصل یازدهم

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۶۴) معادل سازی و پذیرش دروسی که دانشجو قبلاً در دانشگاه‌ها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده است با رعایت شرایط زیر مجاز است:

۱-۶۴: دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

۲-۶۴: دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۳-۶۴: تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۴-۶۴: محتوای آموزشی درس‌های گذرانده شده با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی ذیربط حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

۵-۶۴: بیش از ۵ سال از گذراندن دروس نگذشته باشد.

تبصره ۱: معادل سازی و تطبیق واحدهای عمومی، پایه و تخصصی از مقاطع بالاتر و همسطح بلامانع است. تطبیق واحدهای درسی عمومی و پایه و تخصصی از مقطع کاردانی در مقطع کارشناسی ناپیوسته مجاز نمی باشد. تطبیق واحدهای درسی عمومی، پایه و تخصصی از مقطع کاردانی در مقطع کارشناسی پیوسته بلامانع است.

تبصره ۲: معادل سازی و پذیرفتن درس‌ها توسط گروه‌های آموزشی ذیربط در دانشگاه پذیرنده انجام می‌شود.

تبصره ۳: نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی‌شود، ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۴: به ازای هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو، یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می‌شود.

فصل دوازدهم

فراغت از تحصیل

ماده ۶۵) میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل باید حداقل ۱۲ باشد تا در رشته خود حسب مورد مدرک کاردانی، کارشناسی پیوسته و یا کارشناسی ناپیوسته دریافت کند. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو از ۱۲ کمتر باشد چنانچه از نظر طول مدت تحصیل مانعی نداشته باشد می تواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی با نظر شورای آموزشی دانشکده اخذ نماید. در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، در یک نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته، در ۲ نیمسال تحصیلی مجدداً انتخاب و آن دروس را تکرار کند تا میانگین کل خود را جبران کند. در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محاسبه می شود.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو مطابق مفاد ماده ۶۵ دروس تکراری را اخذ نماید و در امتحان آن دروس مردود شود، چنانچه پس از احتساب کلیه نمرات قبولی، ردی و تکراری میانگین کل وی به ۱۲ رسیده باشد، قبولی قبلی او در آن درس ملاک عمل است و دانشجو می تواند فارغ التحصیل شود. در صورتی که میانگین کل وی به ۱۲ نرسیده باشد، چنانچه دانشجوی مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته باشد، از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که دانشجوی مقطع کارشناسی پیوسته باشد، دانشجو در آن درس مردود است و علی رغم این که قبلاً در آن درس نمره قبولی کسب نموده، بایستی مجدداً آن درس را با رعایت مفاد ماده ۶۵ تکرار نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی رغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی یا کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی پیوسته باشد براساس ماده ۳۳ و تبصره های آن می تواند اقدام نماید.

ماده ۶۶) دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از مقاطع کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته را طبق برنامه مصوب و براساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن مقطع شناخته می شود.

تبصره ۳: زمان فارغ التحصیلی دانشجو زمانی است که تمامی واحدهای درسی خود را گذرانده باشد و در آزمون عملی پایان دوره (در رشته هایی که دارای آزمون عملی پایان دوره می باشند) قبول شود. (هر کدام که موخر باشد.)

ماده ۶۷) این آیین نامه در ۱۲ فصل، ۶۷ ماده و ۷۲ تبصره در نود و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۶ به تصویب رسید و برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ وارد دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخش نامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

